

Kuntapäättäjätutkimus 2020:

Luottamushenkilöiden ajankäyttö

Tiedotteen 1.2.2021 liitediat

Siv Sandberg, Åbo Akademi, Siv.sandberg@abo.fi @SivSandberg1

Lisätietoja: www.kuntaliitto.fi/kuntapaattajatutkimus2020

Kuntapäättäjätutkimus 2020:

Arvioi kuinka monta tuntia viikossa käytät keskimäärin kunnallisten luottamustehtäviesi hoitoon.

(Laske mukaan myös mahdolliset tehtävät puolue- tai valtuustoryhmässäsi)

Tuntimäärä: _____ tuntia/viikko

Vastaava kysymys on esitetty myös aikaisemmissa vastaavissa päättäjätutkimuksissa 1995, 1999, 2003, 2010 ja 2015.

Käytetyt luokitukset

Analyyseissä käytetyt luokitukset (valtuutettu/hallituksen jäsen/puheenjohtaja) perustuvat vastaajien omiin ilmoituksiin siitä, missä luottamustehtävissä toimivat.

- Samalla henkilöllä on yleensä 2-3 eri luottamustehtävää

Raportoinnissa käytetään poissulkevaa ryhmäjakoa vaativamman tehtävän mukaan.

- **Hallitus** (+ valtuusto + ltk + mahdolliset muut tehtävät) (n=252)
- **Valtuusto** (+ltk + mahdolliset muut tehtävät) (n= 356)
- Ryhmään ”muu” (n=11) kuuluu lautakuntien puheenjohtajia, jotka eivät ole valtuutettuja. Tuloksia ei raportoida pienen vastaajamäärän takia.

Lisäksi tarkastellaan erikseen puheenjohtajien ajankäyttöä

- Puheenjohtaja (henkilö on vastannut olevansa hallituksen tai valtuuston puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja) (kyllä, n=138)

Hallituksen jäsenet ovat jonkin verran yliedustettuja vastauksissa.

- Kyselyssä noin 40 % luottamushenkilövastaajista, koko maassa noin 30 % luottamushenkilöistä.

Kunnan asukasluku	Vastaajan asema	Luottamushenkilötyöhön käytetty aika tuntia/viikko (keskiarvo)	Vastausten lkm (N)
Kaikki kunnat	Valtuusto Hallitus Muu Yhteensä	6,8 9,4 6,1 7,9	351 252 9 612
Alle 5 000 as.	Valtuusto Hallitus Muu Yhteensä	3,5 5,9 Ei rap. 4,8	40 42 1 83
5 000 - 10 000 as.	Valtuusto Hallitus Muu Yhteensä	6,2 7,7 Ei rap. 6,8	70 69 2 141
10 001 - 20 000 as.	Valtuusto Hallitus Muu Yhteensä	5,4 8,7 Ei rap. 6,8	55 46 2 103
20 001 - 50 000 as.	Valtuusto Hallitus Muu Yhteensä	6,4 10,2 Ei rap. 7,8	88 51 1 140
50 001 - 100 000 as.	Valtuusto Hallitus Muu Yhteensä	6,8 15,3 Ei rap. 10,2	45 25 1 69
Yli 100 000 as.	Valtuusto Hallitus Muu Yhteensä	12,3 15,5 Ei rap. 12,9	55 19 2 76

Kuntapäättäjätutkimus 2020:
Luottamus-
henkilötyöhön
käytetty aika.

Kuntapäättäjätutkimus 2020/Siv Sandberg 2021

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika.

Yhteenvedo tärkeimmistä havainnoista (1/2)

- **Kunnanvaltuutetut käyttivät luottamustehtävien hoitoon keskimäärin 6,8 viikkotuntia vuonna 2020 ja hallituksen jäsenet keskimäärin 9,4 viikkotuntia.**
- Raportoitu ajankäyttö on laskenut jonkin verran vuodesta 2015.
 - 2015: valtuutetut 8,5 ja hallitusjäsenet 11,5 viikkotuntia.
- Ajanjaksolla 1995-2020 luottamushenkilöiden raportoima viikkotuntimäärä kasvoi vuoteen 2010 asti ja on sen jälkeen ollut lievässä laskussa.
- Valtuustotyö vaatii suurin piirtein saman määrän viikkotunteja (5-7 tuntia/vko) 5 000 - 100 000 asukkaan kunnissa.
 - Alle 5 000 asukkaan kunnissa valtuutettu käyttää luottamustehtävien hoitoon selvästi keskimääräistä vähemmän aikaa (3,5 tuntia/vko).
 - Yli 100 000 asukkaan kunnissa valtuutettujen ajankäyttövaatimukset kasvavat (12,3 tuntia/vko).
- Hallitustyö vaati selkeästi enemmän aikaa yli 50 000 asukkaan kunnissa.
 - Ero hallitusten jäsenten raportoimassa viikoittaisessa työmäärässä on jopa 10 tuntia alle 5 000 asukkaan ja yli 50 000 asukkaan kuntien välillä.
 - Hallituksen jäsenten kohdalla erot ajankäytössä ovat suurten ja pienten kuntien välillä kasvaneet 25 vuoden aikana.

Kuntapäättäjätutkimus 2020:

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika.

Yhteenveto tärkeimmistä havainnoista (2/2)

- **Erot rivijäsenten ja puheenjohtajien luottamustehtäviin käyttämässä ajassa kasvoivat jonkin verran vuosien 2015 ja 2020 välillä.**
- Yli 100 000 asukkaan kunnissa valtuuston ja hallituksen puheenjohtajien ajankäytössä on tapahtunut selkeä muutos 2015 ja 2020 välillä.
 - Luottamushenkilötyöhön käytetty viikkotyömäärä kasvoi noin seitsemällä tunnilla. (2015: 14,5 tuntia/vko ja 2020: 21,8 tuntia/vko)
- Taustalla on osittain rakenteellinen ilmiö: päätoimisten ja osa-aikaisten puheenjohtajien lukumäärä on kasvanut vuoden 2017 kuntavaalien jälkeen.
 - Tutkimuskunnista Hämeenlinnassa, Jyväskylässä, Lappeenrannassa, Oulussa, Turussa ja Vantaalla on kuluvalle valtuustokaudella toiminut vähintään yksi koko- tai osa-aikainen puheenjohtaja. Sipoossa on käytössä kuukausipalkkiot.

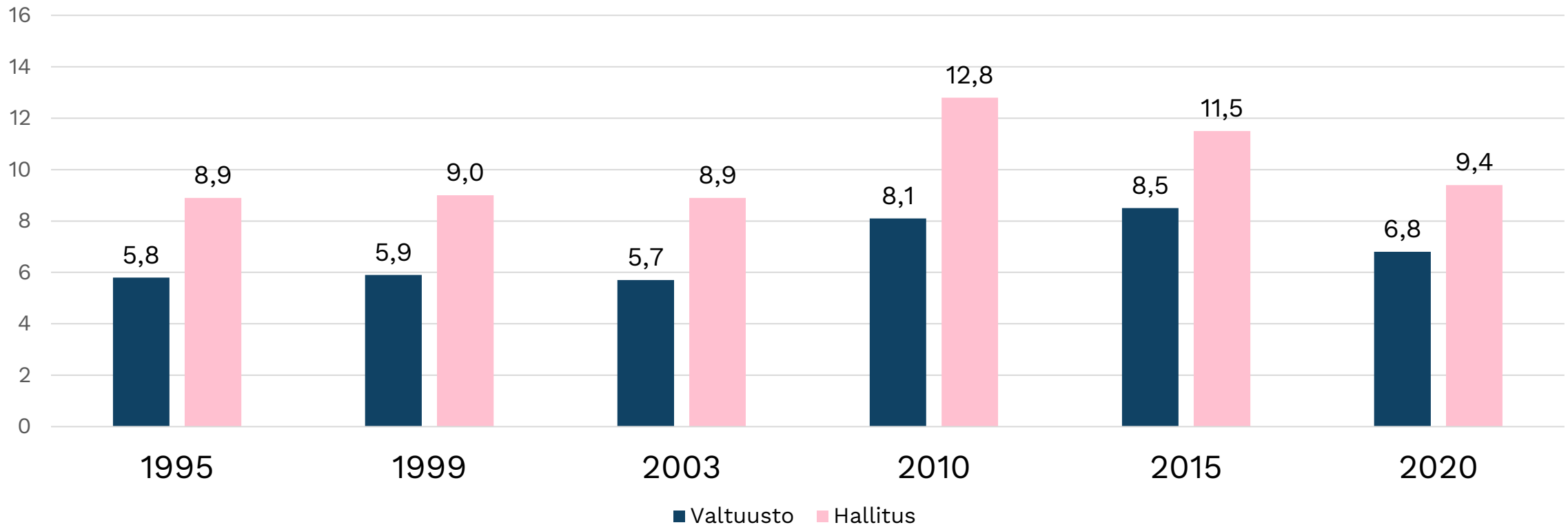

Kuntapäättäjäkyselyt 1995-2020:

Luottamushenkilöiden ajankäyttö 1995-2020

Kysymysmuotoilu: ”Arvioi kuinka monta tuntia viikossa käytät keskimäärin kunnallisten luottamustehtäviesi hoitoon. (Laske mukaan myös mahdolliset tehtävät puolue- tai valtuustoryhmässäsi)”.

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika, tuntia/viikko keskimäärin

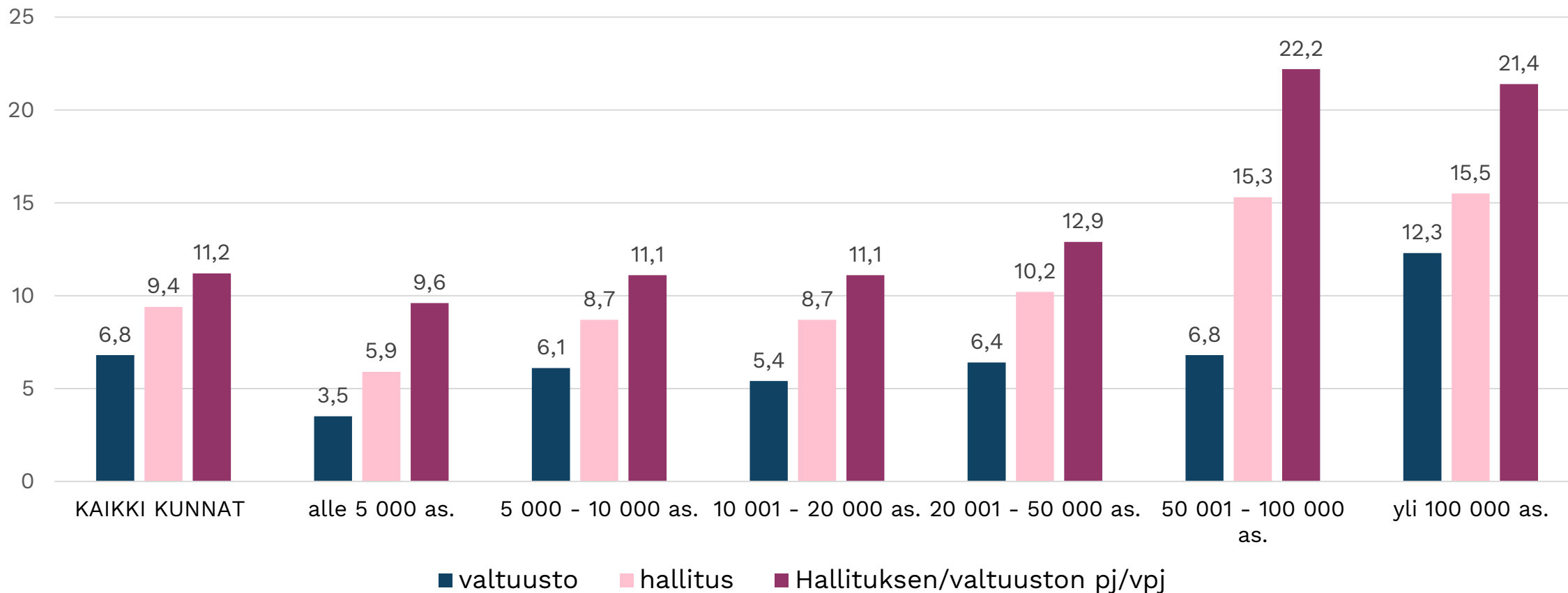

Vuosien 1995-2015 tiedot: <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2016/1762-kunnallisten-luottamushenkilöiden-ajankaytto-vuosina-1995-2015-arttu2>

Luottamushenkilöiden ajankäyttö 2020

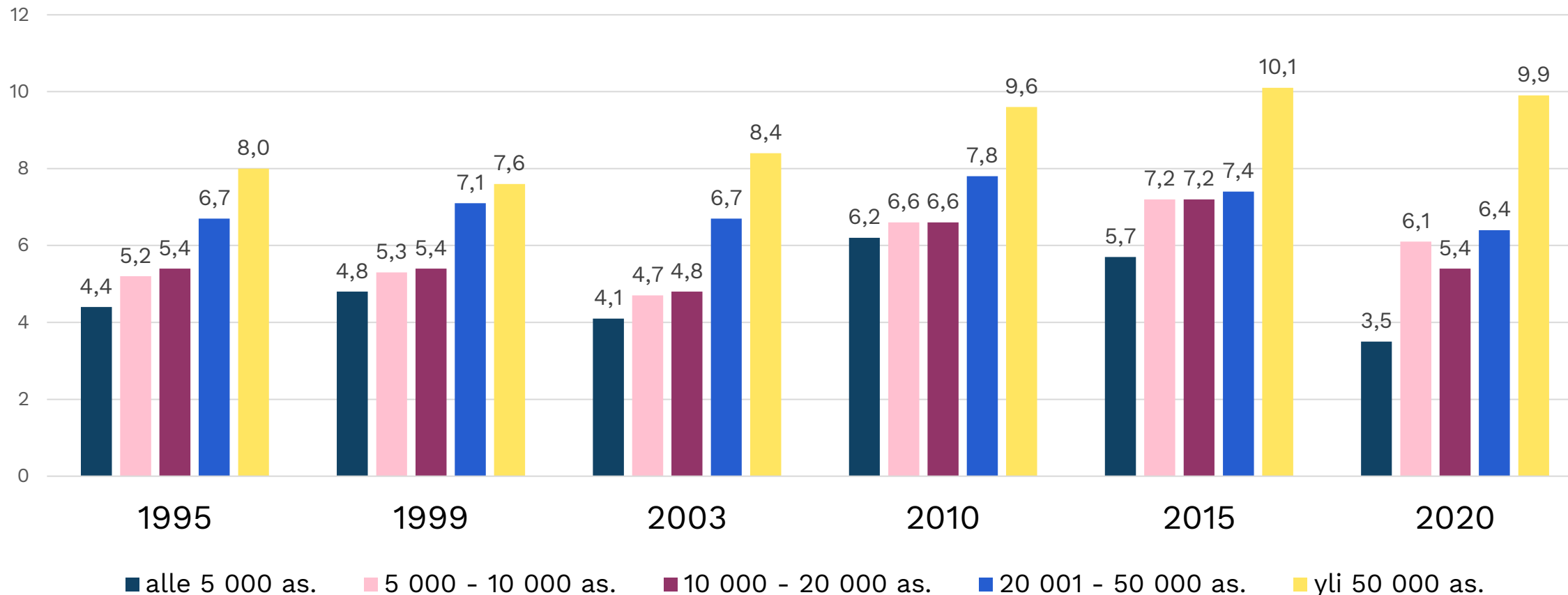
Kuntakokoluokittainen ja vastaajaryhmän mukainen tarkastelu

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika, tuntia/viikko keskimäärin

Valtuutettujen ajankäyttö (tuntia/viikko keskimäärin) ajanjaksolla 1995-2020 kuntakokoluokittain tarkasteltuna.

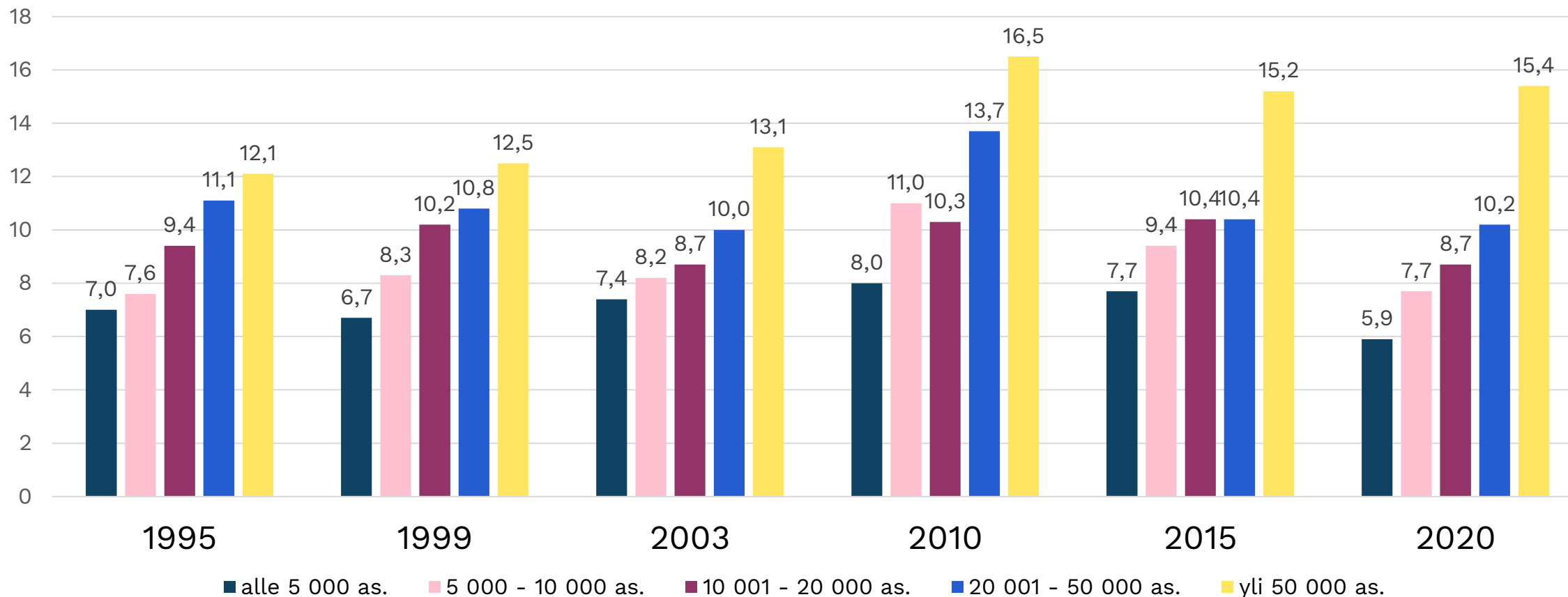
Luottamushenkilötyöhön käytetty aika, tuntia/viikko keskimäärin

Vuosien 1995-2015 tiedot: <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2016/1762-kunnallisten-luottamushenkilöiden-ajankaytto-vuosina-1995-2015-arttu2>

Hallituksen jäsenten ajankäyttö (tuntia/viikko keskimäärin) ajanjaksolla 1995–2020 kuntakokoluokittain tarkasteltuna.

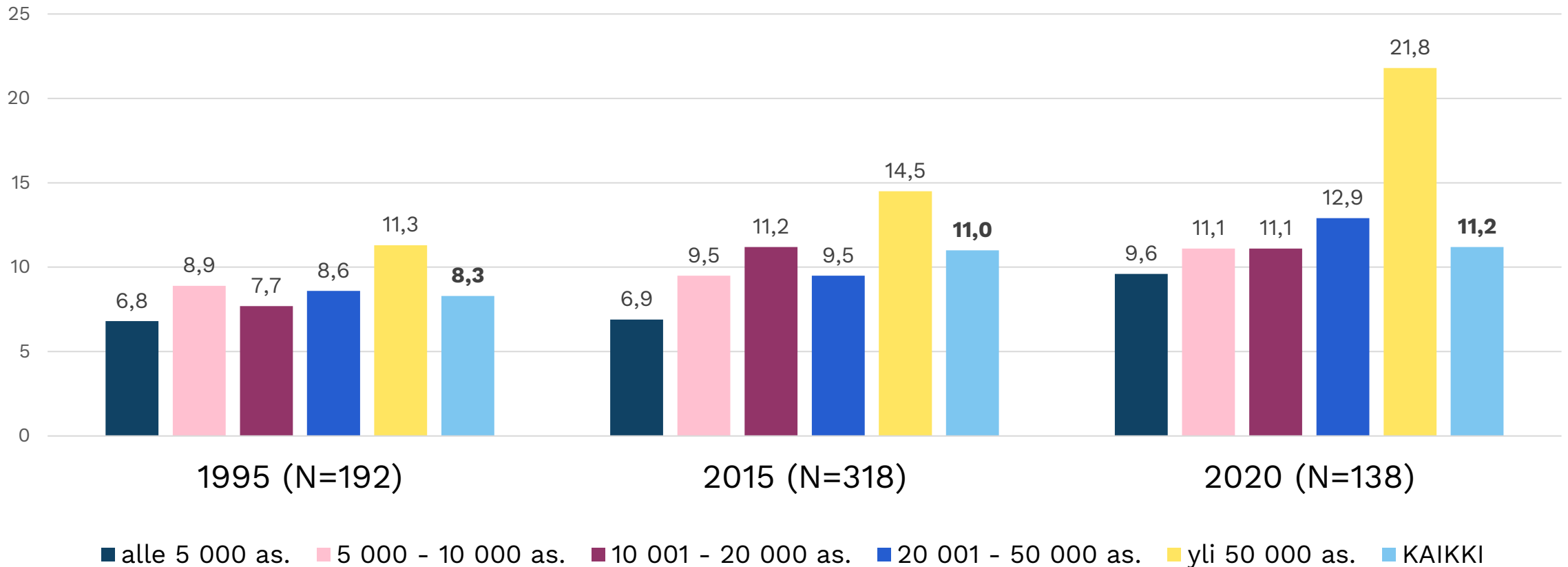
Luottamushenkilötyöhön käytetty aika, tuntia/viikko keskimäärin

Vuosien 1995–2015 tiedot: <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2016/1762-kunnallisten-luottamushenkilöiden-ajankaytto-vuosina-1995-2015-arttu2>

Puheenjohtajien ajankäyttö (tuntia/viikko keskimäärin)
vuosina 1995, 2015 ja 2020 kuntakokoluokittain tarkasteltuna.
Valtuuston ja hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika, tuntia/viikko keskimäärin

Luottamushenkilötyöhön käytetyt viikkotunnit vuosina 2015 ja 2020

	Päättäjätutkimus 2015	Päättäjätutkimus 2020
Korkeintaan 5 viikkotuntia	46,1%	50,2%
6-9 viikkotuntia	26,3%	18,1%
10-14 viikkotuntia	13,7%	16,7%
Yli 15 viikkotuntia	13,9%	15,1%
<i>Yhteensä</i>	100% N=1 332	100% N=630

Kuntapäättäjätutkimus 2020:

Miten arvioit kunnallisten luottamustehtävien vaatimaa ajankäyttöä omalla kohdallasi?

- a) Voisin käyttää nykyistä enemmän aikaa luottamustehtävien hoitoon**
- b) Luottamustehtävien hoito vie sopivasti aikaa**
- c) Luottamustehtävien hoito vie liian paljon aikaa**

Vastaava kysymys on esitetty myös vuoden 2010 päättäjäkyselyssä.

Arviot luottamushenkilötyön vaatimasta ajankäytöstä. Yhteenveto tärkeimmistä havainnoista

- **Vastaajien enemmistö (62 %) kokee, että luottamushenkilötyö vie sopivasti aikaa.**
- Joka viides vastaaja (21%) kokee, että luottamustehtävät vievät liian paljon aikaa ja 18 % voisi käyttää nykyistä enemmän aikaa luottamustehtäviensä hoitoon.
- Luottamushenkilöiden arviot ovat pysyneet vakaina. Suurin piirtein vastaava jakauma saatiin vuoden 2010 päättäjätutkimuksessa.
- Arviot luottamustehtävien vaativasta ajankäytöstä ovat yhteydessä faktiseen ajankäyttöön.
 - Hallituksen jäsenet (25 %) ja puheenjohtajat (30 %) arvioivat hieman keskimääräistä useammin, että luottamustehtävät vievät liian paljon aikaa
 - Jos luottamushenkilötyö vie enemmän kuin 10 viikkotuntia, yleistyy kokemus siitä, että luottamushenkilötyö vie liian paljon aikaa.
 - Erot erikokoisten kuntien välillä eivät ole merkittäviä.

Miten arvioit kunnallisten luottamustehtävien vaatimaa ajankäyttöä omalla kohdallasi?

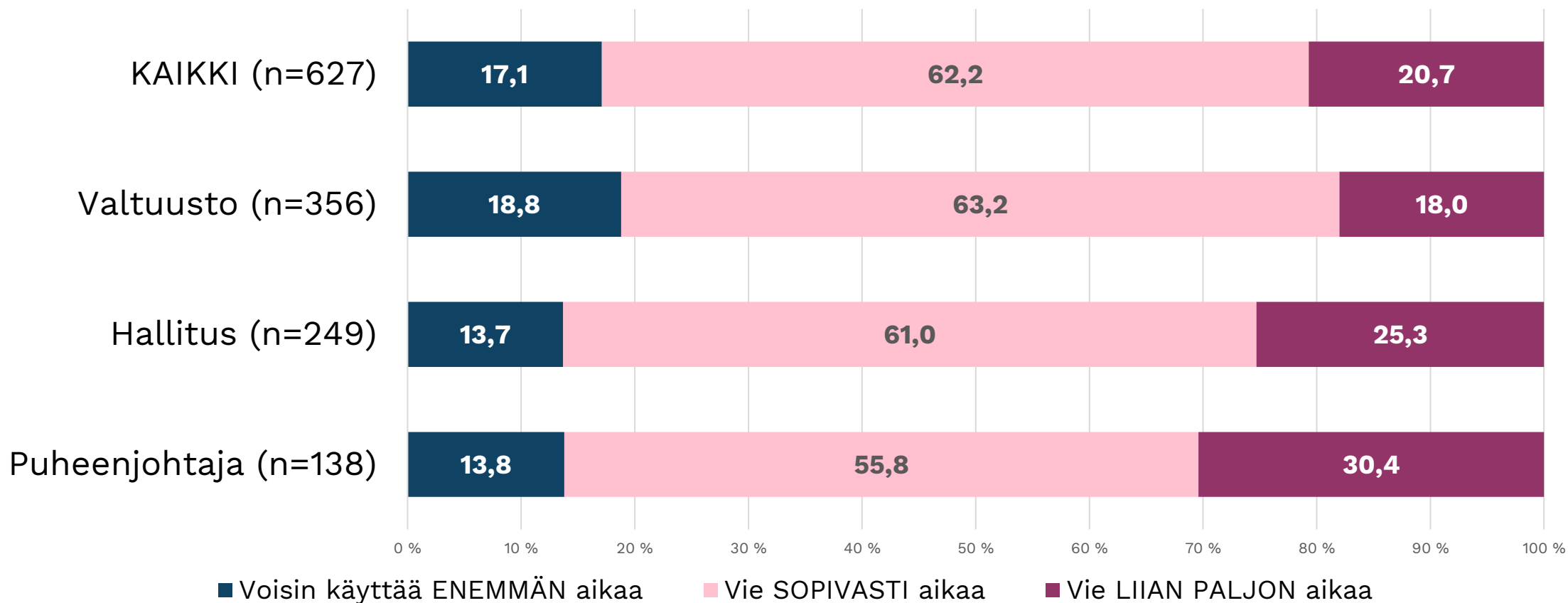
Luottamushenkilöiden vastausten %-jakaumat vuosina 2010 ja 2020

	Päättäjätutkimus 2010	Päättäjätutkimus 2020
Voisin käyttää nykyistä enemmän aikaa luottamustehtävien hoitoon	13,1%	17,7%
Luottamustehtävien hoito vie sopivasti aikaa	66,6%	62,2%
Luottamustehtävien hoito vie liian paljon aikaa	20,3%	20,7%
<i>Yhteensä</i>	<i>100%</i> <i>N=1 186</i>	<i>100%</i> <i>N=627</i>

Kuntapäättäjätutkimus 2020:

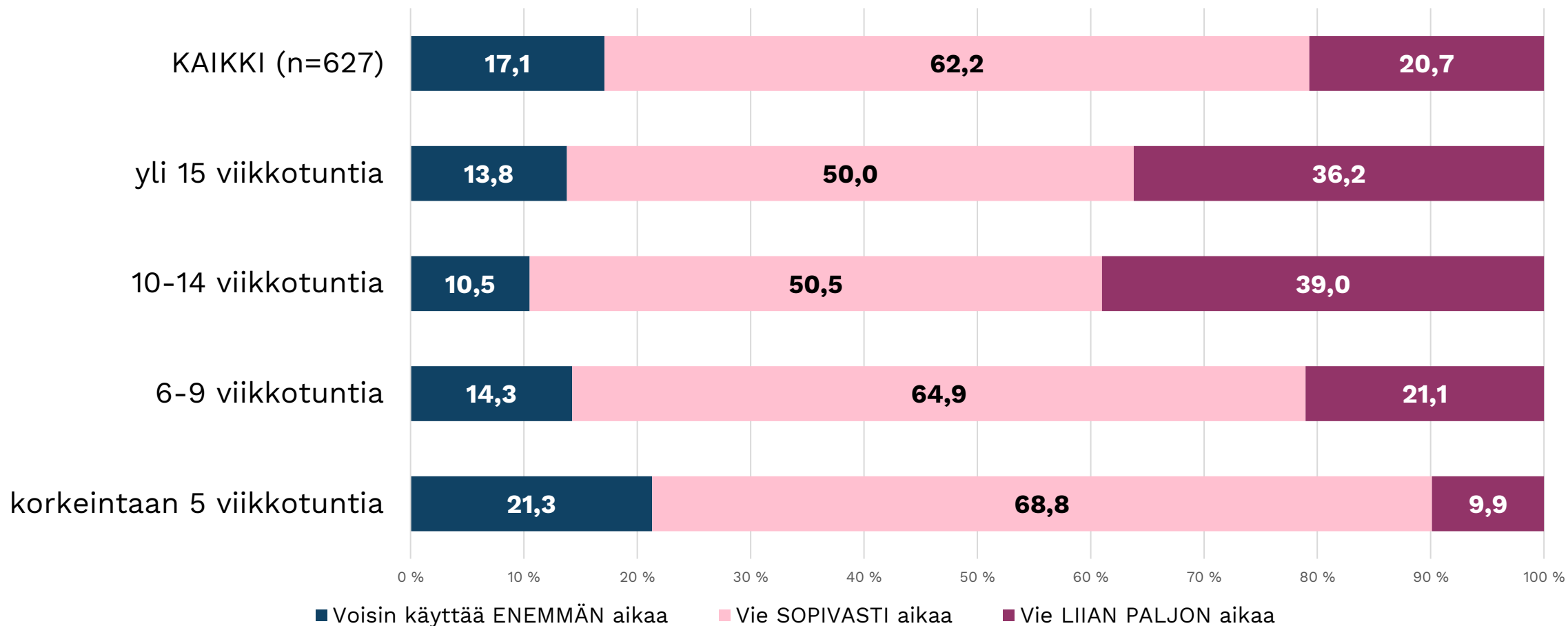
Miten arvioit kunnallisten luottamustehtävien vaatimaa ajankäyttöä omalla kohdallasi?

Vastausten %-jakaumat, vastaajan aseman mukaisesti tarkasteltuna.

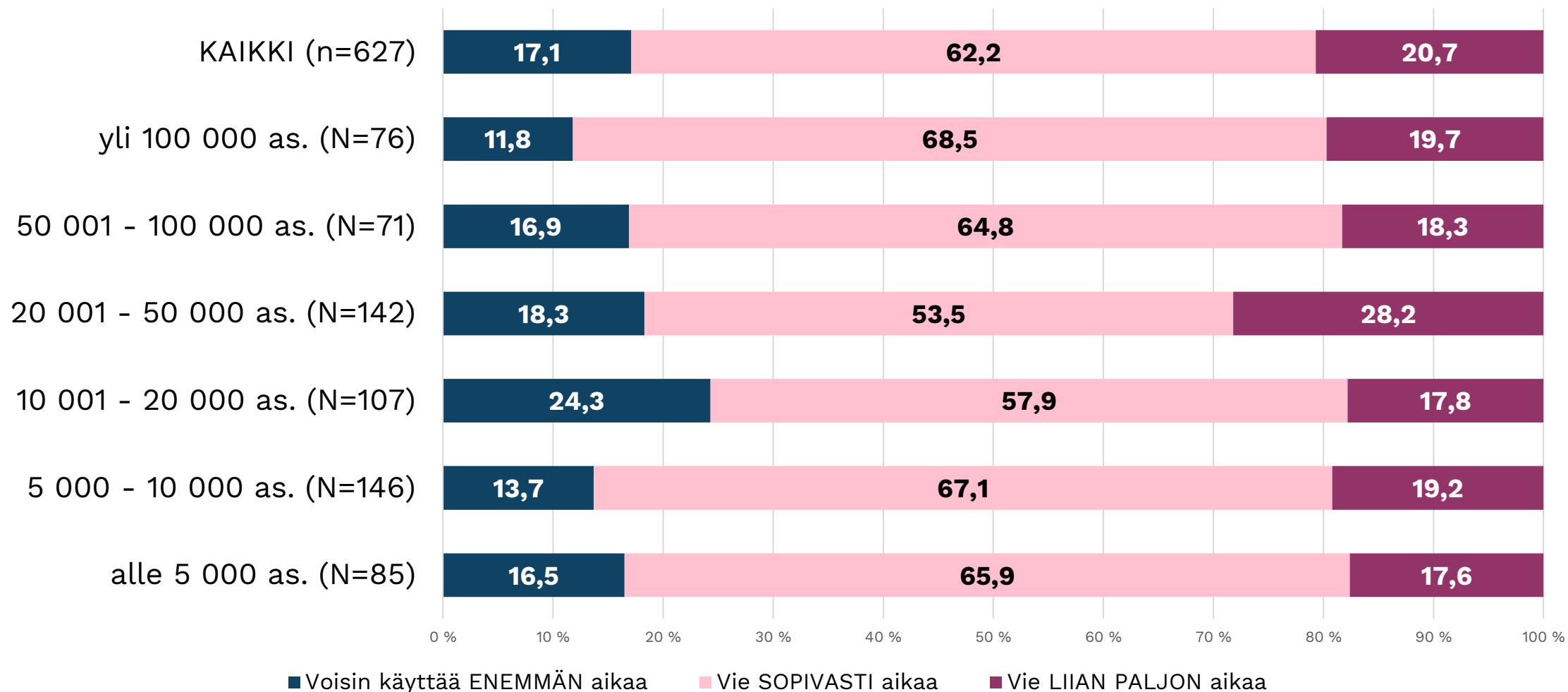
Miten arvioit kunnallisten luottamustehtävien vaatimaa ajankäyttöä omalla kohdallasi?

Vastausten %-jakaumat, luottamushenkilötyöhön käytetyn ajan mukaan tarkasteltuna.

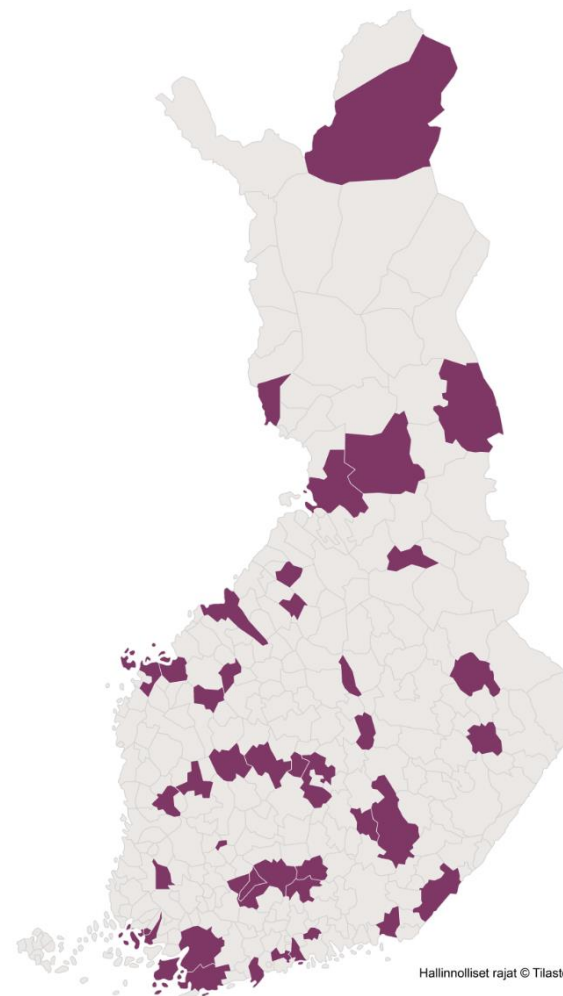
Miten arvioit kunnallisten luottamustehtävien vaatimaa ajankäyttöä omalla kohdallasi?

Vastausten %-jakaumat kuntakokoluokittain tarkasteltuna.

Kuntalais- ja päättäjätutkimusten tutkimuskunnat 2020

- Hirvensalmi
- Asikkala
- Askola
- Hamina
- Hattula
- Hollola
- Hämeenlinna
- Inari
- Juuka
- Jyväskylä
- Kankaanpää
- Keitele
- Kemiönsaari*
- Keuruu
- Kirkkonummi*
- Kokkola*
- Kuusamo
- Lappajärvi
- Lappeenranta
- Lapua
- Liperi
- Mikkeli
- Mustasaari*
- Naantali**
- Nivala
- Oulainen
- Oulu
- Paltamo
- Parkano
- Petäjävesi
- Pirkkala
- Pudasjärvi
- Raasepori*
- Raisio
- Rautalampi
- Salo
- Sipoo*
- Säkylä
- Tornio
- Turku*
- Vantaa*
- Virrat
- Vöyri*

Hallinnolliset rajat © Tilastokeskus 2020

ERILAISTUVA KUNTASUOMI 2025

Kuntaliiton tutkimusohjelma 2020–2025